

Λίγα λόγια για την ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων

Η ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων ξεκίνησε στο Τμήμα μας κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012. Πραγματοποιείται δύο φορές ετησίως, πριν τη λήξη του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου αντίστοιχα, σε περίοδο που επιλέγει το ίδιο το Τμήμα.

Οι φοιτητές συμμετέχουν στην ηλεκτρονική αξιολόγηση συμπληρώνοντας διαδικτυακά στην πλατφόρμα της ΜΟ.ΔΙ.Π. δύο ερωτηματολόγια:

- ένα για κάθε μάθημα που έχουν δηλώσει και
- ένα για τη διαδικασία της αξιολόγησης.

Το πρώτο ερωτηματολόγιο (Παράρτημα Ι) είναι χωρισμένο σε 5 ενότητες:

- Στην πρώτη ενότητα αξιολογείται το μάθημα (6 ερωτήσεις)
- Στη δεύτερη ενότητα αξιολογείται το διδακτικό προσωπικό (4 ερωτήσεις)
- Στην τρίτη ενότητα δηλώνεται η συμμετοχή του φοιτητή στην εκπαιδευτική δραστηριότητα (2 ερωτήσεις)
- Στην τέταρτη ενότητα αποτιμάται συνολικά το μάθημα και το διδακτικό προσωπικό (2 ερωτήσεις)
- Στην πέμπτη ενότητα δίνεται η δυνατότητα καταγραφής παρατηρήσεων και σχολίων.

Η απάντηση στις ερωτήσεις των τεσσάρων πρώτων ενότητων είναι υποχρεωτική και δίνεται με βαθμολογική κλίμακα (0=καθόλου/κακή, 25=λίγο/μη ικανοποιητική, 50=ουδέτερα/μέτρια, 75=πολύ/ικανοποιητική 100=πάρα πολύ/πολύ καλή). Εφόσον κάθε απάντηση εκφράζεται με την αντιστοίχιση αυτή και ποσοτικά, είναι εφικτή η εκτίμηση του μέσου όρου και της τυπικής απόκλισης των απαντήσεων που εκφράζουν την κεντρική τάση των απαντήσεων των φοιτητών. Είναι προφανές ότι όσο υψηλότερος είναι ο μέσος όρος, τόσο θετικότερες είναι οι απαντήσεις των φοιτητών.

Η πέμπτη ενότητα συμπληρώνεται προαιρετικά.

Το δεύτερο ερωτηματολόγιο (Παράρτημα ΙΙ) αφορά στη διαδικασία της αξιολόγησης και περιέχει 8 ερωτήσεις. Η τελευταία ερώτηση αφορά στην καταγραφή παρατηρήσεων ή σχολίων επί της διαδικασίας.

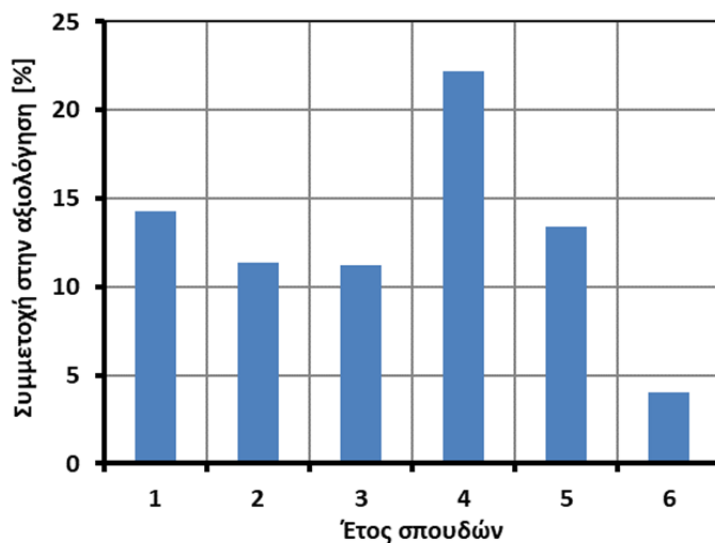
Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε μαθήματος είναι προσβάσιμα από τα μέλη της διδακτικής ομάδας. Πρόσβαση στα αποτελέσματα της αξιολόγησης όλων των μαθημάτων έχει ο πρόεδρος του Τμήματος και τα μέλη της ΟΜ.Ε.Α.

Η συμμετοχή στην ηλεκτρονική αξιολόγηση (χειμερινό εξάμηνο του ακ. έτους 2018-2019)

Η ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2018-2019 διεξήχθη από τις 10 Δεκεμβρίου 2018 έως τις 13 Ιανουαρίου 2019. Στην αξιολόγηση συμμετείχαν 162 φοιτητές, οι οποίοι αξιολόγησαν 58 από τα 60 μαθήματα που προσφέρθηκαν, συμπληρώνοντας συνολικά 635 ερωτηματολόγια.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, η συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση ανέρχεται στο 11,4% των εγγεγραμμένων στα συγκεκριμένα μαθήματα.

Είναι αξιοσημείωτο ότι οι φοιτητές των μεγαλύτερων ετών σπουδών συμμετείχαν πιο ενεργά στην αξιολόγηση σε σχέση με τους φοιτητές του 2^{ου} και του 3^{ου} έτους (Σχήμα 1). Είναι χαρακτηριστικό ότι η συμμετοχή των φοιτητών του 4^{ου} έτους ισοδυναμεί με τη συμμετοχή των φοιτητών του 2^{ου} και 3^{ου} έτους μαζί! Αξιοσημείωτη είναι και η συμμετοχή των φοιτητών του 1^{ου} έτους, η οποία πολύ πιθανόν να οφείλεται στη σχετική ενημέρωση που έγινε κατά την υποδοχή των πρωτοετών.

Σχήμα 1. Η συμμετοχή των φοιτητών στην ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων ανάλογα με το έτος σπουδών τους.

Κατά μέσο όρο κάθε φοιτητής συμπλήρωσε 3 ερωτηματολόγια και κάθε μάθημα αξιολογήθηκε μέσω της συμπλήρωσης 10 ερωτηματολογίων.

Οι δείκτες αυτοί αντικατοπτρίζουν τη συνολική εικόνα της συμμετοχής των φοιτητών στην ηλεκτρονική αξιολόγηση σε όλο το Α.Π.Θ., καθώς για το σύνολο των Τμημάτων του Πανεπιστημίου ο μέσος όρος ερωτηματολογίων ανά φοιτητή κατά το χειμερινό εξάμηνο του 2018-2019 ανέρχεται σε 3, ενώ ο μέσος όρος ερωτηματολογίων ανά μάθημα είναι 13.

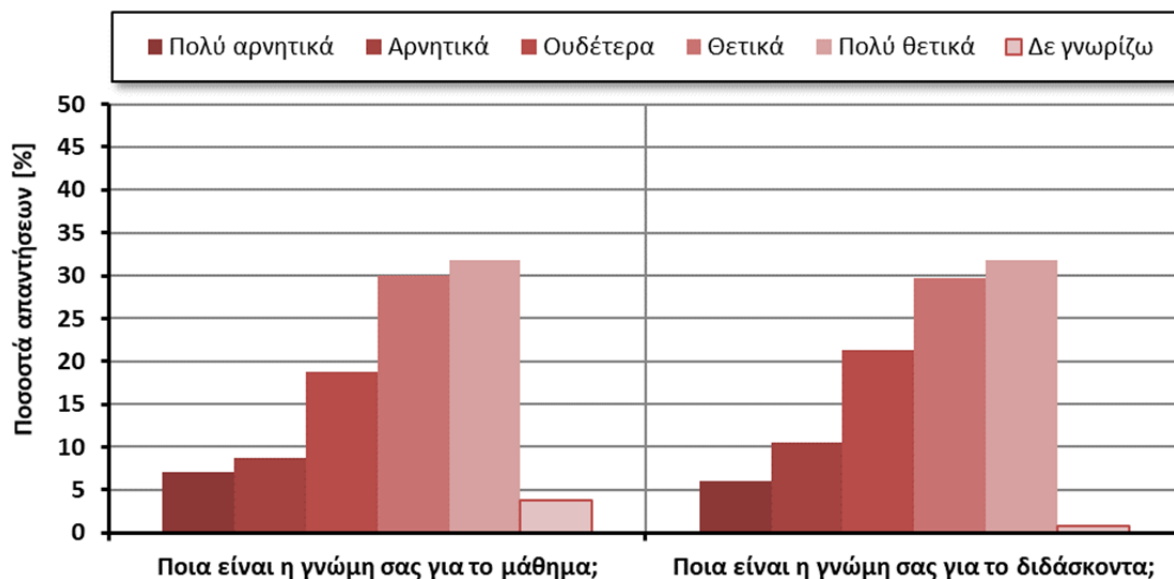
Τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής αξιολόγησης (χειμερινό εξάμηνο ακ. έτους 2018-2019)

Στο Σχήμα 2 παρουσιάζονται συγκεντρωτικά τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για τις ενότητες των ερωτήσεων που αφορούν στα μαθήματα και στο διδακτικό προσωπικό.

Κατά μέσο όρο η άποψη των φοιτητών για τα μαθήματα είναι θετική προς πολύ θετική, με το διάμεσο όμως να βρίσκεται πιο κοντά στην «πολύ θετική» άποψη.

Όσον αφορά στο διδακτικό προσωπικό, η άποψη των φοιτητών είναι κατά κύριο λόγο θετική ή πολύ θετική, με τη διάμεσο να βρίσκεται προς την πλευρά της «πολύ θετικής» άποψης.

Στις επόμενες ενότητες δίνονται οι απαντήσεις στις επιμέρους ερωτήσεις της ενότητας «διδακτικό προσωπικό».

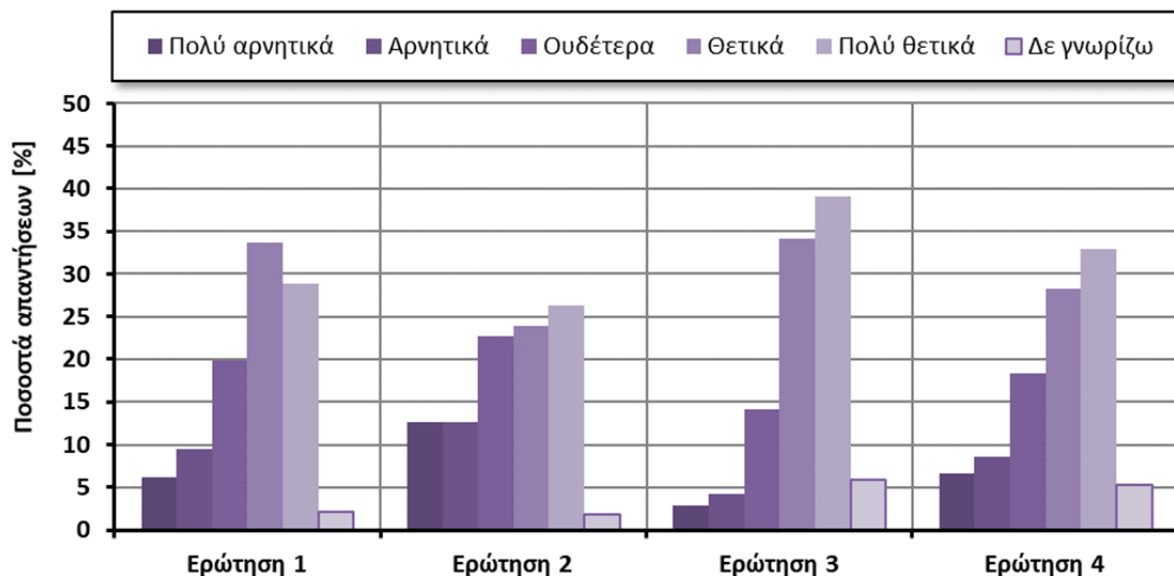

Σχήμα 2. Τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων και του διδακτικού προσωπικού κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακ. έτους 2018-2019.

Αναφορικά με το διδακτικό προσωπικό

Στο Σχήμα 3 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού, η οποία βασίστηκε στις ακόλουθες 4 ερωτήσεις:

- Ερώτηση 1: Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;
- Ερώτηση 2: Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;
- Ερώτηση 3: Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (πχ παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές / τις φοιτήτριες);
- Ερώτηση 4: Είναι γενικά προσιτός/ή στους φοιτητές / τις φοιτήτριες;

Σχήμα 3. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του προσωπικού κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακ. έτους 2018-2019 με βάση τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου.

Από το σχήμα προκύπτει ότι κατά μέσο όρο οι διδάσκοντες οργανώνουν καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα (Ερώτηση 1), είναι συνεπείς ως προς τις υποχρεώσεις τους (Ερώτηση 3) και γενικά είναι προσιτοί στους φοιτητές και φοιτήτριες (Ερώτηση 4). Λιγότερο ενθουσιώδεις απαντήσεις, αλλά πάντα προς τη θετική κατεύθυνση, δόθηκαν στην ερώτηση 2, η οποία αφορά στην ικανότητα του διδάσκοντος να διεγείρει το ενδιαφέρον των φοιτητών στο αντικείμενο του μαθήματός του. Αξίζει να σημειωθεί ότι ένα μικρό ποσοστό των φοιτητών που συμμετείχε στην αξιολόγηση προτίμησε να μη διατυπώσει άποψη στις ερωτήσεις της συγκεκριμένης ενότητας.

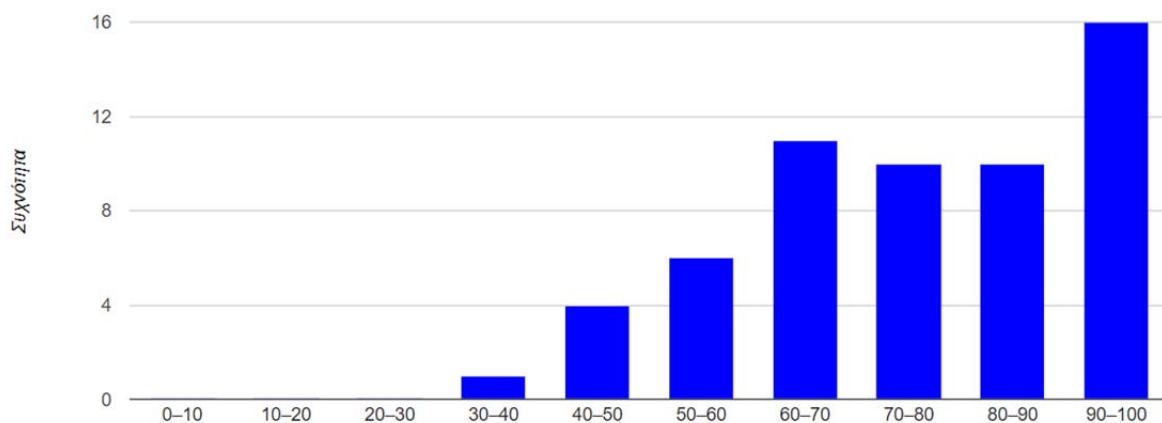
Δείκτης ποιότητας μαθημάτων

Με βάση τις απαντήσεις των φοιτητών σε όλες τις ερωτήσεις του δελτίου αξιολόγησης των μαθημάτων προκύπτει ο δείκτης ποιότητας Q γι' αυτά.

Στο Σχήμα 4 εμφανίζεται το ιστόγραμμα με τη συχνότητα εμφάνισης της τιμής του δείκτη ποιότητας. Είναι εμφανές ότι ο δείκτης ποιότητας των μαθημάτων εμφανίζεται συχνότερα στα διαστήματα από 60 έως 100, δηλαδή εμπίπτουν στη θετική ή πολύ θετική κατηγορία.

Κατά μέσο όρο ο δείκτης ποιότητας είναι ίσος με 68,2 για όλα τα μαθήματα που αξιολογήθηκαν.

Η αντίστοιχη μέση τιμή για όλα τα τμήματα του Α.Π.Θ. είναι 67,6, ελαφρά χαμηλότερος σε σχέση με αυτόν που υπολογίστηκε για το Τμήμα μας.

Σχήμα 4. Το ιστόγραμμα του Δείκτη Ποιότητας των μαθημάτων που αξιολογήθηκαν.

Αναφορικά με τη διαδικασία της αξιολόγησης

Εκτός από την αξιολόγηση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να διατυπώσουν τη γνώμη τους για τη διαδικασία της ηλεκτρονικής αξιολόγησης. Στο σχετικό ερωτηματολόγιο απάντησαν πολύ λίγοι φοιτητές, μόλις 25 από τους 162 που αξιολόγησαν τα μαθήματα.

Όλοι οι συμμετέχοντες έχουν θετική ή πολύ θετική γνώμη για την ηλεκτρονική αξιολόγηση και θεωρούν ότι είναι χρήσιμη για τη διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Μάλιστα, προτιμούν την ηλεκτρονική αξιολόγηση σε σχέση με τη συμπλήρωση έντυπων ερωτηματολογίων στην τάξη. Ωστόσο διατυπώνουν σοβαρές επιφυλάξεις για το αν οι διδάσκοντες λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με στόχο τη βελτίωση του μαθήματός τους. Σημειώνεται ότι, κατά μέσο όρο οι συμμετέχοντες στην αξιολόγηση είχαν προχωρήσει σε αξιολόγηση των μισών ή λιγότερων μαθημάτων κατά τα προηγούμενα εξάμηνα.

Συμπεράσματα-προτάσεις

Κυρίαρχο στοιχείο για την αποτίμηση των αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής αξιολόγησης είναι για μια ακόμη φορά η χαμηλή συμμετοχή των φοιτητών σε αυτή. Το ποσοστό συμμετοχής κυμαίνεται σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη, αλλά και πάλι η συμμετοχή των φοιτητών κρίνεται χαμηλή.

Τα αίτια αυτής της μικρής συμμετοχής δεν είναι γνωστά. Είναι όμως πολύ πιθανό να σχετίζονται με:

- Την άγνοια των φοιτητών για τη διαδικασία της ηλεκτρονικής αξιολόγησης. Ενδεχομένως η έλλειψη σχετικής πληροφόρησης αιτιολογεί τη μικρή συμμετοχή των φοιτητών από τα πρώτα έτη σπουδών, παρόλο που ο Πρόεδρος με επιστολή του παροτρύνει όλους τους φοιτητές να συμμετάσχουν.
- Την επιφύλαξη για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης από τους διδάσκοντες για βελτίωση των μαθημάτων τους/.
- Την επιφύλαξη για τη διασφάλιση της ανωνυμίας κατά τη συμμετοχή στην αξιολόγηση, παρόλη την κατηγορηματικά αντίθετη δήλωση της ΜΟΔΙΠ και τη διαβεβαίωση πως είναι αδύνατη η ταυτοποίηση των απαντήσεων.
- Την έλλειψη «κουλτούρας» προς την κατεύθυνση της αξιολόγησης. Συχνά οι φοιτητές επιλέγουν να προχωρήσουν στην αξιολόγηση, όχι γιατί με τον τρόπο αυτό θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών, αλλά θέλοντας κυρίως να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους αναφορικά με το φόρτο ή τις εκπαιδευτικές διαδικασίες κάποιων μαθημάτων, διατυπώνοντας μάλιστα γραπτά σχόλια, πέραν των απαντήσεων του ερωτηματολογίου. Αντίστοιχη τάση παρατηρείται και στα μαθήματα που απέσπασαν πολύ θετικά σχόλια από τους συμμετέχοντες.

Έχοντας ως γνώμονα ότι η χαμηλή συμμετοχή στην αξιολόγηση δεν επιτρέπει στην εξαγωγή αξιόπιστων συμπερασμάτων και επομένως τα αποτελέσματα δεν είναι άμεσα αξιοποιήσιμα, κρίνεται απαραίτητη η ενίσχυση της διαδικασίας. Προς αυτή την κατεύθυνση έχει ήδη ψηφιστεί η κατάθεση έκθεσης σχετικά με την αξιολόγηση των μαθημάτων κάθε εξαμήνου και η παρουσίαση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Παράλληλα, οι πρωτοετείς φοιτητές ενημερώνονται για το δικαίωμά τους στην αξιολόγηση των μαθημάτων και του διδακτικού προσωπικού.

Επιπροσθέτως, η συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση των μαθημάτων θα μπορούσε να ενισχυθεί με την παρότρυνση από τους διδάσκοντες προς τους φοιτητές να αξιολογήσουν το παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο, γνωστοποιώντας τους παράλληλα πώς αξιοποιήθηκαν από τους ίδιους τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής αξιολόγησης.

Παράρτημα Ι

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ερωτηματολόγιο Μαθήματος

Αξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα, επιλέγοντας το αντίστοιχο κυκλάκι. Για την υποβολή του ερωτηματολογίου είναι απαραίτητο να έχουν αξιολογηθεί όλες οι προτάσεις. Οι παρατηρήσεις και τα σχόλια είναι προαιρετικά.

Πληροφορίες Μαθήματος

Δελτίο Περιγραφής Μαθήματος

(Πιστωτικές μονάδες (ECTS) μαθήματος: 3 = 75–90 ώρες συνολικού φόρτου εργασίας)

Διδακτικό Προσωπικό

Όνομα Διδάσκοντα

Όνομα Διδάσκουσας

Βαθμολογική Κλίμακα

Α: Δεν αφορά αυτό το μάθημα	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Δ: Δε Γνωρίζω / Δεν Απαντώ
	0	25	50	75	100	
	Απαράδεκτη	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή	

Μάθημα

A 0 25 50 75 100 Δ

- Οι στόχοι (μαθησιακά αποτελέσματα) του μαθήματος ήταν σαφείς;
- Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους (μαθησιακά αποτελέσματα) του μαθήματος;
- Οι ανάγκες του μαθήματος καλύπτονται από τις βιβλιοθήκες της Σχολής / του Τμήματος και του Πανεπιστημίου;
- Υπήρξε ενημέρωση σχετικά με τον τρόπο εξέτασης και τα κριτήρια βαθμολόγησης του μαθήματος;
- Πώς κρίνετε τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS) σε σχέση με το φόρτο εργασίας του μαθήματος;
(0: Πολύ Μικρό, 25: Μικρό, 50: Σωστό, 75: Μεγάλο, 100: Πολύ Μεγάλο)

Διδακτικό προσωπικό

6. Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;

Όνομα Διδάσκοντα

Όνομα Διδάσκουσας

7. Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;

Όνομα Διδάσκοντα

Όνομα Διδάσκουσας

8. Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (πχ παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές / τις φοιτήτριες);

Όνομα Διδάσκοντα

Όνομα Διδάσκουσας

9. Είναι γενικά προσιτός/ή στους φοιτητές / τις φοιτήτριες;

Όνομα Διδάσκοντα

Όνομα Διδάσκουσας

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια

10. Παρακολούθησα τα μαθήματα:
(0: Καθόλου, 25: Λιγότερο από τα μισά, 50: Τα μισά, 75: Περισσότερα από τα μισά, 100: Όλα)

11. Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος:
(0: 0-2 Ώρες, 25: 2-4 Ώρες, 50: 4-6 Ώρες, 75: 6-8 Ώρες, 100: 8+ Ώρες)

Συνολικά

12. Συνολικά, ποια είναι η γνώμη σας για το μάθημα;

13. Συνολικά, ποια είναι η γνώμη σας για το διδάσκοντα / τη διδάσκουσα;

Όνομα Διδάσκοντα

Όνομα Διδάσκουσας

Παρατηρήσεις και Σχόλια

14. Παρατηρήσεις και σχόλια για το μάθημα

15. Παρατηρήσεις και σχόλια για το διδάσκοντα / τη διδάσκουσα

Όνομα Διδάσκοντα

Όνομα Διδάσκουσας

Παράρτημα II

Ερωτηματολόγιο Διαδικασίας Αξιολόγησης

Ξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα, επιλέγοντας το αντίστοιχο κυκλάκι. **Όλες** οι προτάσεις πρέπει να αξιολογηθούν.

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
0	25	50	75	100
Κακή	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή

1. Πως κρίνετε την εφαρμογή αξιολόγησης των μαθημάτων μέσω του διαδικτύου;

- 0 25 50 75 100

2. Προτιμάτε την αξιολόγηση μέσω του διαδικτύου σε σχέση με τα έντυπα ερωτηματολόγια στην τάξη;

- 0 25 50 75 100

3. Θεωρείτε ότι είναι χρήσιμη η αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές;

- 0 25 50 75 100

4. Πιστεύετε ότι η αξιολόγηση που κάνετε λαμβάνεται υπόψιν από τους διδάσκοντες;

- 0 25 50 75 100

5. Πόσα από τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων έχετε αξιολογήσει μέχρι τώρα; (με οποιονδήποτε τρόπο) (0: Κανένα, 25: Λιγότερα από τα μισά, 50: Περίπου τα μισά, 75: Περισσότερα από τα μισά, 100: Όλα)

- 0 25 50 75 100

6. Είχατε κάνει κατά το προηγούμενο εξάμηνο αξιολόγηση των μαθημάτων σας μέσω της ιστοσελίδας της ΜΟΔΙΠ;

- Ναι
 Όχι
 Είμαι στο πρώτο εξάμηνο των σπουδών μου

7. Έχετε δει κάποια αλλαγή στη διδασκαλία των μαθημάτων ως αποτέλεσμα των αξιολογήσεων τους από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες;

Ναι Όχι

8. Πως ενημερωθήκατε για τη διαδικασία η αξιολόγησης των μαθημάτων μέσω της ιστοσελίδας της ΜΟΔΙΠ;

- Ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) του Πανεπιστημίου
- Ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) του Τμήματος/Σχολής
- Ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου
- Ιστοσελίδα του Τμήματος / Σχολής
- Από διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος
- Από συμφοιτητή / συμφοιτήτρια
- Από το Facebook
- Με άλλο τρόπο

9. Άλλες παρατηρήσεις και σχόλια για τη διαδικασία αξιολόγησης: